

havn til Korsør. Naar jeg siger forrentet sig, saa mener jeg just ikke dermed, at Pengindtagten vil være sikkrere, paa ingen Maade! men jeg troer, at der ogsaa er andre Maader, hvorpaa Jernbaner og Landeveie kunne forrente sig, end blot ved at tage Hensyn til den Indtægt, der kan indkomme ved at slaae en Bom op f. Ex. paa en Landevei, og jeg troer, saavidt jeg mindes, at den høitærede Indenrigsminister engang som kgl. Commissarius i de jydskke Stænder har udtalt sig med Hensyn til en Jernbane i Jylland omtrent paa samme Maade. Seer jeg dernæst hen til Danmarks Stilling i hele Norden, forekommer det mig, at Rejsende fra den nordlige Deel af Sverrig, og navnlig fra de Egne, som ere belliggende omkring de store Vanddrag, der udmunde sig ved Gothenborg, isærdeleshed maae søge den nærmeste Wei over Rättegattet til Jylland og navnlig til Frederikshavn, Fremdeles veed jeg, at Handelen fra Norge for en meget stor Deel gaaer ved Correspondence, navnlig om Vinteren over Frederikshavn. Det forekommer mig derfor, at en Jernbane, der udmundede i Frederikshavn og gik sydpaa, vilde i mange Henseender fortsene Rejsningens allerhøieste Opmærksomhed. Efter disse Tvivl, jeg saaledes har havt, om hvilken Bane der burde gives Fortrinnet med Hensyn til en sliig Rentegarantie for dens første Anlæg, maatte jeg vistnok stemme mod Loven, dersom jeg ikke tillige troede, at den Jernbane, der her er Tale om, dog alligevel maa blive en Bane i hele det store Ræt af Baner, som jeg haaber der engang vil være i mit Fædreland (Hør!), og, da jeg saaledes troer, at ogsaa denne Jernbane deri vil finde sin Plads, vil jeg stemme for, at Rentegarantien meddeles, og jeg haaber, at alle de, som betragte denne Sag paa samme Maade som jeg, ville slutte sig dertil. Men jeg vil ogsaa haabe, at en saadan Rentegarantie for en enkelt Bane ikke skal forstyrre, men derimod snarere fremme en lignende Garantie for Baner i det øvrige Land, og jeg vil haabe, at den Bane, der nu heresfter, som jeg troer, vil blive anlagt, ikke skal blive den sidste i vor Levetid, men at der vil komme mange efter den.

Orsted: Jeg befinder mig med Hensyn

til denne Sag i større Forlegenhed, end med Hensyn til de fleste andre Sager, hvori jeg tillader mig at tage Ordet; thi jeg formener ikke, hvad denne Sag angaaer, at komme til et saa sikkert og bestemt Resultat som med Hensyn til de Sager, hvorom jeg ellers hævter mig. Det er vistnok for Alle vanskeligt, og det er især for mig vanskeligt, at komme til en fuldkommen Overbeviisning om, hvorvidt Staten vil vinde Mere ved det Foretagende, der er Spørgsmaal om at paatage sig, end den udsætter sig for at tabe. Det er ikke vanskeligt at fremsætte en Mængde Grunde, der tale til Fordeel for Planen, og ligeledes andre, der tale derimod, men det, som er det Vanskelige, er at veie dem, at finde den rette Grandsæ, inden hvilken de Bemærkninger, der anføres paa den ene eller anden Side, bør have deres Betydning, og de Tal, man anbringer, for at gjøre det muligt at bestemme Grandsen, forekomme mig næsten aldrig at hove Noget at betyde; thi der er for en stor Deel anført Tal, som slet ikke have nogen Forbindelse med Sagen, og andre Tal, som kun ere vildledende. Jeg er nu imidlertid i den Nødvendighed at skulle stemme i Sagen, og, da jeg efter bedste Overbeviisning er kommen til det Resultat, at jeg bør stemme mod Loven og slutte mig til Uddalgets Pluralitet, troer jeg, jeg bør fremsætte de Betragtninger, der have været overveiede for mig. Forsaavidt der er Spørgsmaal om, hvorvidt den omhandlede Rentegarantie efter Sandsynlighed vil kaste en stor Byrde paa Staten eller ikke, kan jeg ikke nægte, at det forekommer mig høist sandsynligt, at dette vil blive Tilfældet. Af alle de Erfaringer, som kunne have Indflydelse paa at bestemme den omhandlede Jernbanes Rentabilitet, er der ingen, der forekommer mig at ligge saa nær, som den, hvorledes de 4 Mil til Roeskilde, der ere et Stykke af Jernbanen til Korsør, hidtil have betalt sig, og der har man det Resultat, at den kun svarer omtrent 2 pCt. Nu mener man vel, at den forlængede Jernbane vil give større Indtægt, men det forekommer mig yderst tvivlsomt. Der er ingen Tvivl om, at, naar Jernbanen til Korsør fuldføres, vil Banestrafningen mellem Roeskilde og Kjøbenhavn blive mere benyttet, end